

patieris Cæsar non adesse^a caput reipub? Scaurus quia dixerat, spem esse ex eo, non inritas fore senatus preces,^b quod relationi consulum, iure tribunitiæ potestatis,^c non intercessisset. In Haterium statim inuectus est. Scaurum, cui^d implacabilius irascebatur, silentio transiit. Fessisque clamore omnium, expostulatione singulorum, flexit paulatim, non ut fateretur suscipi à se imperium, sed ut negare, & rogari desineret. Constat Haterium, cum deprecandi causa palatium introisset, ambulantisque Tyberii genua^e aduolueretur, prope à militibus interfectum, quia Tyberius casu, an manibus eius peremptus, prociderat. Neque tamen periculo talis viri mitigatus est, donec Haterius Augustam oraret, eiusque^f accuratissimis precibus protegeretur. Multa patrum & in Augustam^g adulatio,^h alij parentem, alij matrem patriæ appellandam, plerique ut nomini Cæsaris adscriberetur,ⁱ Iuliæ filius, censabant. Ille^k moderandos fœminarum honores ditans, eadèmq; se^k temperantia vsurum in his, quæ sibi tribuerentur,

^a Sic lib. 5. hist. inde graue similitate, quas Antonius implicis, Mutianus calli de eo, que implacabilius irascebatur.

^a Sic lib. 4. hist. ex plebe Alexandrina quidam oculorum tabe notus gemma eius aduoluitur. sic Pater. lib. 1. hist. genibus eius aduolutus est.

OBSERVATIONES.

a Princeps est caput Reip.

b In senatu sententia de eo dicebantur quod Consules ad eum retulissent. Retulerant autem, ut eis his verbis colligitur, ut S. C. fieret, quo S. C. Tiberius renunciaretur princeps, cui relationi poterat is, cum Tribunus plebis esset, intercedere, hoc est, impedire quominus sententia de ea de decerneretur. id quod cum non fecisset, aperte satis qua mente esset, declarabat; nam principatum adipisci flagrantissimè cupiebat. Stultè itaque Mamercus Scaurus, qui arguit id à Tiberio, cum posset, non esse factum, quod si factum esset, hoc est, si relationi Consulibus ab ipso intercessum esset, princeps non foret, nam his verbis artem Tiberij, quam is occulte summè studebat, in apertum proferebat. Itaque præstat omnino tacere, quàm ea coram principe, aut de principe loqui, præsertim non necessaria, que possunt illius animam suspicacem perstringere.

c Qui temp. opprimit, huius verba sint modestiæ plena. ceterum nihil committat quominus ad id, quod vult, perueniat. atque imitetur Tiberium, qui in senatu variè diserebat de magnitudine imperij, censebatque in ciuitate tot illustribus viris subnixæ non ad unum omnia deferri oportere, qui tamen cum Consules de eius principatu ad senatum retulissent, ei relationi nequaquam, cum posset, intercessit.

d κρείστων γὰρ βασιλευς, inquit Calchas Testorides apud Homer. Ἰλιά. α. ὅτε χόρεται ἀνδρὶ χέρι, εἴσορ γὰρ πέλων γε καὶ αὐτήμαρ καταιπέψη, ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχλη ἰσότης ὄρεα πλέσση ἐν σήρην εἰσι. planissime nam cui principes implacabilius irascentur, cum hoc non verbis disceptare solent; sed odium usque eò alto condunt pectore, quo ad circumueniendi, perpendique hominis tempus ad sit. Itaque obseruandum est; factis, aut verbis semel offensum principem vix inquam mitigari.

e Accuratis matrum precibus filij valde mitigari solent.

f Adulatio non modo personam principis, verum etiam eos omnes, qui auctoritate apud ipsum plurimum possunt, circumstat.

g Incunte principatu nullus adulandi modus est.

h Summi honores qui fœminæ, atque adeò matri principis tribui possunt, hi sunt, nempe, ut patrens, materve patriæ appelletur; aut ut nomini principis adscribatur, N. filius.

i Qui impotentem animum gerunt, cuiusmodi solent esse fœminæ, his non plus honorum, & potestatis tribui, quàm capere possunt, debet.

k Nouus princeps in ijs honoribus, qui sibi tribuuntur, magna temperantia vti debet.